

indikátorok időben változnak, emiatt évenként különböző minőségi kategóriákba sorolható ez a szakasz, így első kategóriájú (tisztá víz), illetve második kategóriájú (szennyezett víz). Ezek az indikátorok az ember egészségét veszélyeztető baktériumok típusára és mennyiségére vonatkoznak. Így csak az első kategóriájú “tisztá” és a második kategóriájú, enyhén szennyezett vizeket lehet fürdőzésre használni. A sajátos feltételek a tavi kagylónak (*Anodonta cygnaea*) kedveznek, amely a mederben kis csoportokban fordul elő.

A Fehér- és Fekete-Körös egyesülés előtti szakaszaiban a kerekeshéjűek nagyfokú troficitást, illetve mérsékelt szennyeződést jeleznek (*Cephalodella forficula*, *Lophocharis salpina*, *Rotaria ssp.*). Annak ellenére, hogy a két folyóban a fajok száma majdnem megegyezik, diverzitásuk és az egyedszámok aránya különböző.

A Kettős-Körös

Békésnél a két Körös egyesüléséből létrejött Kettős-Körös lassú folyású, felszínét gazdagon borítják különböző békalencse fajok. A planktonikus kerekeshéjűek egyedszáma nagyon nagy, de a fajszám (a diverzitás) alacsony (**22. ábra**), ez a tény az eutrofizációra utal. Két faj dominál: a *Polyarthra dolichoptera* (55,6%) és a *Trichocerca pusilla* (25%). A zooplankton összetételét nagymértékben befolyásolja a folyószabályozás. Az ágascsapú rákok az egész Körös-medencében gyengén képviselvek, mind fajszám, mind egyedszám tekintetében. Kivételt képez a Kettős-Körös, a Fekete-Körös Fugyinéál és a Berettyó Szeghalomnál. A legtöbb

Gyula

azonosított faj kozmopolita, széles ökológiai tűrőképességgel rendelkezik. A Kettős-Körösben nagy számban fordulnak elő az evezőlábú rákok (48 840 egyed/100 l). Ez a tény a lassú folyás következménye. A gyorsabb folyású szakaszok nem kedveznek ezeknek a szervezeteknek, mivel ezek aktív helyváltoztatási lehetőségei korlátozottak. A kérészek közül a környezeti feltételekhez való alkalmazkodás következtében a felső szakaszokon domináló *Baetis* fajokat itt a *Cloeon dipterum* helyettesíti. A Kettős- és Hármás-Körösből, valamint a Berettyó alsó szakaszából az 1986-1990-es időszakban csukákat (*Esox lucius*) fogtunk. A Körösök alsó szakaszán Magyarország területén a jászkeszeget (*Leuciscus idus*) azonosítottuk, amely hajdanán Románia területén, a Körösöket összekötő csatornában is előfordult.

A Hármás-Körös

A három egyesült folyó medre hasonló a Kettős-Köröséhez, egyenes és egymáshoz közeli gáttakkal határolt, amelyek megakadályozzák az áradásokat. A Tiszába való ömlésénél a Kettős-Körös gazdag vízínövényzettel rendelkezik, melyet az apró-, púpos- és bojtos békalencse (*Lemna minor*, *L. gibba*, *Spirodela polyrrhiza*), úszó- és bodros békaszólló (*Potamogeton natans*, *P. crispus*), kis tüskeshínár (*Najas minor*), tófonal (*Zannichellia palustris*), érdes- és síma tócsagaz (*Ceratophyllum demersum*, *C. submersum*) alkot. A zooplankton kevésbé változatos mind a fajszám, mind az egyedszám tekintetében. A puhatestűek közül, kivéve az euribionta fajokat, megjegyzendő a folyamcsiga (*Theodoxus fluviatilis*) és a vándorkagyló (*Dreissena polymorpha*) jelenléte, amelyek Szentesnél fordulnak elő és a Tiszából származnak. Ebbe a szakaszba bejutott a Tiszából a kecsge (*Acipenser ruthenus*). Ugyancsak itt figyelhető meg alkalomadtán az angolna is (*Anguilla anguilla*).

A kutatások eredményeinek rövid összefoglalása

A Körösök vízi- és vizes élőhelyein 390 virágos növényfajt és 92 társulást azonosítottunk. Ezeknek megoszlását a különböző folyók mentén a következő táblázat mutatja:

Folyó	Hajtásos növények száma	Növény-társulások száma	Vízi- és mocsári növényfajok száma	Vízi- és mocsári növénytársulások száma
Fehér-Körös	1250	98	260	51
Fekete-Körös	1192	107	216	50
Sebes-Körös	1365	130	337	62
Kettős-Körös	590	50	108	15
Hármás-Körös	650	62	119	21
Összesen	1860	167	390	92